

‘Help, ik word gevraagd een huwelijk in te zegenen (en ben geen voorganger)’

Urban Expression teams zaterdag 15 maart 2025

‘De trouwdienst, dat kun jij toch wel doen?’

Naar aanleiding van het boek ‘Wakker in Gods wereld – Kerk-zijn in de 21^e eeuw’ raakten we in gesprek over behoefte aan toerusting binnen onze teams. Marike ten Have uit In de Praktijk in Spoorwijk Den Haag bracht naar voren: ‘We hebben behoefte aan wat meer kennis uit de Bijbel. Eerder hadden we iemand in ons midden die theologie had gestudeerd. Op een gegeven moment nam hij afscheid. Hij ‘wist alles’, Nu zijn we alleen met ‘leken’ bezig. Dat merk je soms toch wel.

Bijvoorbeeld de vraag: ‘We willen trouwen, kan dat bij jullie?’ Wie ga ik vragen? Of ga ik het zelf doen? Ik heb niet meegekregen hoe je een huwelijk begeleidt en inzegt. Ik heb ook geen kennis van het kerkelijk jaar, met Adventskaarsen, de 40 dagen tijd, Pasen en Pinksteren.

Ben ik een ‘back up dominee’? De mensen in de wijk zien mij als het gezicht van de kerk, een vertrouwde persoon. Ze zeggen: ‘De trouwdienst, dat kan jij toch wel doen?’ Welk gezag heb ik? Ik wil niet als de dominee worden gezien. Dan voel ik mij een toneelspeler. Wij zijn een familiekerk. Ik sta daar toevallig vooraan. Heb ik wel het gezag om een huwelijk in te zegenen?’

Tot zover de inbreng van Marike. Wat zij naar voren brengt, zal denk ik steeds meer voorkomen in de kerk, nu de kerk op veel plekken kleiner wordt. In onze teams is soms iemand die theologie heeft gestudeerd en steeds meer ook niet. Er is een vraag naar kennis en vaardigheden: hoe moet ik dit doen? En een vraag naar gezag: mag ik dit doen?

Deze vragen leven niet alleen met betrekking tot het inzegenen van een huwelijk. In onze groep in het Soesterkwartier in Amersfoort miste iemand bij de start een voorganger bij het groepsgesprek in de viering. Want zij was zelf onzeker of het wel klopte wat zij zei over de Bijbel. En hoe zit het met het leiden van het avondmaal, dopen, en spreken bij een uitvaart?

Ik wil drie dingen naar voren brengen voor gesprek over deze thema’s. 1. De dienst van alle gelovigen. 2. Inzegening en 3. Van elkaar leren.

De dienst van alle gelovigen

Het boek ‘Wakker in Gods wereld’ schreef ik met mijn collega Jack Barentsen. We werken samen aan de Evangelisch Theologische Faculteit in Leuven. De grote lijn van het boek is: God is aan het werk in onze wereld en kan gevonden worden in het gewone. In de eerste plaats hebben niet wij een missie in de wereld. God heeft een missie in de wereld, voor herstel, vergeving, vrede, en wij mogen met Hem meewerken.

Het vertrouwen dat God werkt in de wereld vraagt van ons opmerkzaamheid, wakker zijn. Ook bij die vraag: ‘Wil je ons huwelijk inzegenen? Dat kun jij toch wel doen?’ Kunnen we hierin het werk van God en Gods Geest herkennen? Dat mag vertrouwen geven. Het gaat niet om de gaven die ik heb, maar ik ben zelf een gave. Dat mag ik omarmen. Gods

Geest zal mij helpen. Dus: samen leren herkennen wat de Geest aan het doen is in hier en nu.

Vanuit de Bijbel kunnen we dit verbinden met de ‘dienst van alle gelovigen’. Als kinderen van God ontvangen de we heilige Geest om ons te leiden. Wanneer je je openstelt voor de heilige Geest, mag je vertrouwen op de vervulling met de Geest. Daarvoor hoef je niet direct iets speciaals te voelen.

Petrus schrijft aan de eerste gelovigen: ‘Jullie zijn door God uitgekozen, en jullie horen bij hem. Nu zijn jullie een heilig volk, een volk van priesters. God heeft jullie uit de duisternis geroepen om te leven in zijn schitterende licht. Nu kunnen jullie iedereen vertellen over de grote wonderen van God.’ (1 Petrus 2:9; Bijbel in Gewone Taal).

We zijn ‘een volk van priesters’. Ja, ik ben maar een leek... Nee, we zijn allemaal priesters, met elkaar, ieder ontvangt de heilige Geest, en samen bouwen we op Jezus. Een priester vertegenwoordigt God naar de mensen en de mensen naar God. Dit priester zijn mag jou gezag en vertrouwen geven in je taak. Ook zonder theologische opleiding. Je bent geen toneelspeler, je bent een priester. Dat is de dienst van alle gelovigen.

Inzegening

Wat mag ik dan doen of niet doen? Verschillende christelijke stromingen gaan hier verschillend mee om. De baptistentraditie benadrukt het samen geloven en de dienst van alle gelovigen. Deze traditie zegt: in principe kan elke gelovige een huwelijk inzegenen, het gaat om je verbinding met God en de hulp van de heilige Geest. Ieder kan en mag dopen, avondmaal bedienen, zegenen. Vanouds leggen baptisten nadruk op het samen uitleggen van de Bijbel, en het vertrouwen dat God zo de weg wijst.

De protestants-hervormde-gereformeerde traditie legt meer nadruk op ingezegend zijn in een ambt en een theologische opleiding. Een jonge pionier uit Amsterdam vertelde over het proces dat hij moest doorlopen om avondmaal te kunnen preken, avondmaal bedienen en dopen. Hij moest drie preken inleveren en er was een goed en pittig gesprek over zijn visie op de Bijbel met een afvaardiging van kerken. Zo kan hij preken en doop en avondmaal bedienen. Anderen mogen dat niet. Hier is aandacht voor een bepaalde zorgvuldigheid en waarborg bij het doorgeven van het evangelie.

Ik geloof dat beide tradities elkaar nodig hebben. Wat kan dat voor ons als Urban Expression betekenen? Naar mijn overtuiging mogen we de ‘dienst van alle gelovigen’ als basis nemen. Je hoeft niet per se theologie gestudeerd te hebben en ingezegend te zijn om een huwelijk in te zegenen. Besef dat je deel bent van Gods missie, en vertrouwd op de aanwezigheid van Gods Geest. Er zijn veel voorbeelden van hoe God zo verrassend heeft gewerkt door heel de wereld.

Helpt het ons om meer aandacht te geven aan een inzegening? Dat kan in verbinding met lokale kerken, met het geheel van de kerk. Wij zegenen in de Buurtkerk Soesterkwartier nieuwe kernteamleden in in onze viering. De inzegening bezegelt een volmacht: ik ben gezond door Jezus, met hulp van de Geest. God staat achter mij. Dat geeft mij volmacht en gezag bij het inzegenen van een huwelijk.

De Bijbel spreekt van oudsten en diakenen. Past die taal ook voor onze teams bij gemeenschappen die zich ontwikkelen? Een inspirerend voorbeeld uit de Bijbel is Timoteüs. Hij was erg jong, voelde zich onzeker. Paulus was zijn 'geestelijke vader'. Wie zijn dat voor ons trouwens, een geestelijke vader of moeder?

Paulus bemoedigt Timoteüs: 'God heeft jou bijzondere kracht gegeven om je werk te doen. Gebruik die kracht goed! Profeten in de kerk hadden al gezegd dat God je die kracht zou geven. En die kreeg je toen de leiders van de kerk hun handen op je hoofd legden.' (1 Timoteüs 4:14; Bijbel in Gewone Taal)

Van elkaar leren

Tot slot... ook binnen Urban Expression kunnen we van elkaar leren: de mensen met een theologische opleiding en degenen met veel praktijkervaring, zonder theologische opleiding. Als je wordt gevraagd voor de inzegening van een huwelijk: ga het met een ervaren persoon uit een ander team samen voorbereiden. Hoe doe jij dat? Waar zal ik op letten? Ik heb zelf een checklist voor gesprekspunten voor het gesprek met mensen die gaan trouwen en een opzet voor een trouwdienst. We kunnen samen ook een toerusting organiseren voor een groepje geïnteresseerden.

Het besef dat we mogen aansluiten bij Gods werk in ons, in onze gemeenschappen geeft vrijmoedigheid. We hoeven niet per se voorganger of theoloog te zijn om een huwelijk in te zegenen. Inzegening voor jouw dienst en van elkaar leren kan bijdragen aan bevestiging en zorgvuldigheid. Zodat wij samen volwassen mogen worden in geloof, en mogen lijken op Jezus. 'Zonder hem kan de kerk niet bestaan, zonder hem kan de kerk geen eenheid blijven.' (Efeziërs 4:16; Bijbel in Gewone Taal)

Oeds Blok

oeds@urbanexpression.nl

www.urbanexpression.nl

Verdieping:

Jack Barentsen & Oeds Blok; *Wakker in Gods wereld – Kerk-zijn in de 21^e eeuw*. Amsterdam 2024.

Gespreksvragen

- De Bijbel uitleggen, een huwelijk inzegenen, dopen of avondmaal leiden, mag ik dat wel of kan ik dat wel? Wat zijn jouw of jullie ervaringen?

'Jullie zijn door God uitgekozen, en jullie horen bij hem. Nu zijn jullie een heilig volk, een volk van priesters. God heeft jullie uit de duisternis geroepen om te leven in zijn schitterende licht. Nu kunnen jullie iedereen vertellen over de grote wonderen van God.' (1 Petrus 2:9; Bijbel in Gewone Taal).

- 'Jullie zijn een volk van priesters'... Zie jij jezelf zo? Helpt dat je verder?

'God heeft jou bijzondere kracht gegeven om je werk te doen. Gebruik die kracht goed! Profeten in de kerk hadden al gezegd dat God je die kracht zou geven. En die kreeg je toen de leiders van de kerk hun handen op je hoofd legden.'

(1 Timoteüs 4:14; Bijbel in Gewone Taal)

- Wat kan een inzegening betekenen voor onze volmacht en gezonden zijn door God?
- Bijvoorbeeld over een huwelijk inzegenen: hoe kunnen we van elkaar leren binnen Urban Expression?